

پنجشنبه 11 خرداد 1396 - 6 رمضان 1438 - 1 ژوئن 2017

کاشتن اولین بذر توتون سیگار توسط "حکیم فانوس" در رشت (1266ش)

کاشتن اولین بذر توتون سیگار توسط "حکیم فانوس" در رشت (1266ش)

دکتر استپان هاراتونیان که در گیلان معروف به حکیم فانوس بود، از پزشکان آرامنی مقیم رشت بود. وی علاوه بر پزشکی به کار فلاحه توتون نیز مشغول بود، اول کسی بود که بذر توتون سیگار را در سال ۱۲۵۳ش از ترکیه به گیلان آورد و در ملک شخصی خویش کاشت. او بود که بذر توتون سیگار را به تنباکوکاران فومن داد تا بکارند و بر اثر مساعی او کشت توتون جانشین تنباکو شد و کارخانه سیگارسازی در رشت به وجود آمد.

تصویب اساسنامه فرهنگستان ایران در هیئت وزیران (1314 ش)

برای حفظ و توسعه و ترقی زبان فارسی، اساسنامه تشکیل فرهنگستان زبان و ادب پارسی در یازدهم خرداد 1314ش در هیئت وزیران به تصویب رسید و اولین جلسه آن با حضور 24 تن از ادیبان کشور فردای آن روز، در دوازدهم خرداد 1314 برگزار شد. اهم وظایف فرهنگستان عبارتند از: اختیار الفاظ و اصطلاحات در هر رشته از رشته‌های زندگی با سعی در این که حتی الامکان، فارسی باشند؛ پیراستن زبان فارسی از الفاظ نامناسب؛ تهیه دستور زبان و استخراج و تعیین قواعد برای وضع لغات فارسی و اخذ یا رد لغات بیگانه و خارجی؛ جمع آوری لغات، اصطلاحات، اشعار، امثال و نوادر محلی؛ تشویق شعرا و نویسندگان در ایجاد شاهکارهای ادبی؛ تشویق دانشمندان به تألیف و ترجمه کتب سودمند به فارسی فصیح و مانوس و مطالعه در اصلاح خط فارسی. فرهنگستان پس از شهریور 1320 به تدریج ضعیف و سپس تعطیل گردید. پس از آن، کوشش‌های برای افتتاح مجدد آن به عمل آمد که ثمری نبخشید تا این که سرانجام، فرهنگستان زبان ایران، در آبان ماه 1349 ش بنیان نهاده شد.

درگذشت استاد "سیدحسین میرخانی" خوشنویس برجسته (1361ش)

سیدحسین میرخانی برادر بزرگتر استاد سیدحسن میرخانی در سال 1284ش در تهران به دنیا آمد. تعلیم خط را از پدر که از خوشنویسان و شاگردان میرزا رضا کلهر بود فرا گرفت و طولی نکشید که به جرگه خوشنویسان به ویژه در تحریر خط نستعلیق درآمد. میرخانی مدرس خط کلاس عمومی خوشنویسی اداره هنرهای زیبا بود و مجال کمتری برای کتابت آثار می‌یافت. از آثار مهم کتابت استاد میرخانی، دو مجلد قرآن کریم است که قرآن اول با ترجمه فارسی و قرآن دوم، بدون ترجمه به چاپ رسیدند. سیدحسن میرخانی موفق به دریافت نشان درجه یک هنر و نشان درجه سه خدمت شد و تقدیرنامه‌ای از دانشگاه الزهرا به مناسبت نوشتن اولین قرآن اخذ کرد. از خدمات مهم وی در جهت گسترش هنر خوشنویسی، پایه‌گذاری انجمن خوشنویسان ایران می‌باشد که هم اکنون نیز این انجمن در راستای این هنر فعالیت می‌کند. این استاد گرانمایه سرانجام در یازدهم خرداد 1361 ش در 77 سالگی درگذشت.

نزول کتاب مقدس تورات بر "حضرت موسی بن عمران" به نقل از نبی اکرم(ص)

تورات، لفظ عربی شده کلمه «تورا» به زبان عبری است که به معنای تعلیم و آموزش یا ارشاد است، یهودیان آن را ناموس، شریعت و قانون می‌دانند، اما «تورات» در متداول ترین کاربرد، نام پنج سفر کتاب اول عهد عتیق (تورات) و از کتاب مقدس یهودیان است که به «اسفار خمس» نیز مشهور است. واژه تورات، گاه بر کل «عهد عتیق» اطلاق می‌شود. این تورات را به عقیده یهودیان، خداوند از طریق موسی کلیم الله، یکی از پیامبران اولوالعزم (صاحب کتاب) در کوه سینا به بنی اسرائیل در پنج کتاب (سفر) ابلاغ کرده است. از همین رو، اعتقاد به آسمانی بودن تورات از ضروریات دین یهود است. بیش تر یهودیان معتقد هستند که تورات به دو صورت کتبی و شفاهی، در مدت چهل سال اقامت بنی اسرائیل در بیابان بر موسی نازل شد و او آن را بر قوم خود آموخت و این مطالب بر سطح دو لوح سنگی بود. در این کتاب (تورات) که دستورات اصلی مربوط به راه و رسم زندگی اخلاقی و جسمانی آمده است، از ابتدای آفرینش شروع و با بیان مرگ حضرت موسی (ع)، قبل از تسخیر کنعان توسط بنی اسرائیل، تمام شده است. باید گفت که یکی از مجموعه کتاب های دینی یهودیان که به اختصار «تنخ» می‌گویند، «تورا» یا «اسفار خمس» معروف به شریعت حضرت موسی است. این پنج سفر کتاب اول یا این پنج کتاب سفر از کتاب مقدس عبارت اند از: ۱- سفر تکوین یا پیدایش؛ در اینجا داستان آفرینش جهان و سلسله‌النسب انسان، سرگذشتی از آدم و حوا، نوح، ابراهیم، لوط، اسماعیل، اسحاق، یعقوب و فرزندان اوست و با سرگذشت مرگ حضرت یوسف علیه السلام به پایان می‌رسد. ۲- سفر خروج؛ در اینجا مطالبی چون ماجرای بردگی بنی اسرائیل در مصر، تولد و پیامبری حضرت موسی (ع)، خروج بنی اسرائیل از مصر و سرگردانی آن‌ها در بیابان است. در این سفر خروج، احکام بسیاری گفته شده و اعطای ده فرمان یا «احکام عشره» به حضرت موسی (ع) در همین بخش است. ۳- سفر لاویان؛ شامل احکام دینی و شرعی و آداب و قواعدی است که درواقع به منزله کتاب راهنمای کاهنان بنی اسرائیل از «سیط لاوی» و آداب عبادت در معبد و حدود طهارت و پاک‌ی و نهی

از زنا با محارم و سایر روابط جنسی و اوقات مقدس و اعیاد خاص است. ۴- سفر اعداد؛ شامل مسافرت بنی اسرائیل در دشت (بیابان) و حوادثی که بین راه مصر و سرزمین موعود بر این قوم گذشت و فتح اراضی کنعان است. ۵- سفر تثبیه؛ تکرار شریع و مقررات و فرمان های اسفار قبلی از زبان حضرت موسی (ع) خطاب به بنی اسرائیل به طور اختصار و تعیین یوشع به عنوان رهبر بنی اسرائیل و در نهایت، درگذشت حضرت موسی (ع) پیغمبر است و چون تکرار احکام و گزارش های قبلی است، گاه آن را «تکرار تورات» یا «تورات مکرر» گویند. در سنت یهودیت و مسیحیت، تورات را به موسی (ع) نسبت می دهند ولی چنین برداشتی ندارند که عین الفاظ تورات، وحی الهی است. لذا از این نظر با مسلمانان فرق دارند، زیرا مسلمین تورات تحریف نشده را عین وحی الهی می دانند. کلمه تورات ۱۸ بار و عناوین دیگری از آن مانند کتاب صحف موسی (ع) و... در قرآن ذکر شده است. قرآن کریم تصریح دارد که خداوند تورات را به وسیله وحی بر موسی علیه السلام نازل کرده، سوره های آل عمران آیه ۳، سوره مائده آیه ۴۴ در قرآن گفته شده که حضرت عیسی مسیح (ع) و پیامبر اسلام (ص) تصدیق کننده آن هستند. سوره های مائده آیه ۴۶ و سوره صف آیه ۶۱ و در آیه ۵ سوره جمعه آمده است: کسانی که تورات بر آن ها عرضه شده و سپس حق را چنان که باید و شاید به جای نمی آورند، مانند درازگوشی هستند که کتاب هائی حمل می کنند و نکته مهم که در قرآن اشاره شده این که یهودیان انتظار پیغمبر آخرالزمان حضرت محمد (ص) را داشته و وصف او را در تورات داشتند. (سوره اعراف آیه ۱۵۷)؛ تحریف یا تغییر و در لغت به معنی گردانیدن سخن و خصوصاً درمورد تغییر دادن کتاب است. تحریف در تورات، ریشه در قرآن کریم دارد که تأکید شده است که کتاب های آسمانی یهودیان و مسیحیان (تورات و انجیل) تحریف شده است. آیه ۷۵ سوره بقره: گروهی از یهودیان کلام خدا را می شنوند و به رغم این که آن را می فهمند، تحریفش می کنند. آیه ۷۹ سوره بقره، آیه ۷۸ سوره آل عمران، همین معنا را دارد که کسانی به دست خود، کتابی می نویسند و می گویند که از جانب خداست. آیه ۴۶ سوره نساء و آیه ۱۳ سوره مائده، به مسئله تحریف کلام از جانب اهل کتاب اشاره دارد. آیه ۴۱ سوره مائده، باز همین نکته را با تعبیر دیگری آورده است. در مصادیق این تحریف به موضوعات مختلفی اشاره شده که باید در قسمت مربوطه مطالعه شود. فقط یک موضوع تحریف شده مهم را در اینجا بیان می کنیم و آن، وصف پیغمبر اسلام (ص) و بشارت به پیامبری اوست. همچنان که در قرآن هم بیان شده، در تورات و انجیل هم آمده ولی یهود و نصارا، آن را تحریف کردند. بنا به نظر علامه طباطبائی رحمه الله علیه: از آیه ۴۳ سوره آل عمران این طور برمی آید که توراتی که اینک در دست یهودیان است، شامل بخشی از تورات واقعی است که بر موسی (ع) نازل شده و بخشی از آن هم دچار تحریف و تغییر شده است.

مرگ "جان دیویی" روانشناس و فیلسوف معروف امریکایی (1952م)

جان دیویی روان‌شناس، مربی و فیلسوف امریکایی در 20 اکتبر 1859م در ورمونت امریکا به دنیا آمد و تحصیلات اولیه را در روستای محل تولدش فرا گرفت. او قبل از بیست سالگی در رشته فلسفه دانشگاه ورمونت فارغ التحصیل شد و پس از اخذ دکترای فلسفه، در دانشگاه کلمبیا به تدریس پرداخت. دیویی مدتی در چین به سربرد و به مردم آن سرزمین، طریقه تعلیم و تربیت جدید آموخت. زمانی نیز در ترکیه حضور داشت تا گزارشی از وضع تعلیم و تربیت را جمع‌آوری کند. جان دیویی فیلسوفی بود که پشتکار سستی‌رماند؛ ناپذیر یک کشاورز را با شوق یک آزادی‌خواه بی‌مبالات در هم آمیخته و در راه دگرگون کردن سیاست و فرهنگ متاخر امریکایی، به ویژه آموزش و پرورش نوین، تلاش می‌نمود. از این‌روست که مردم، او را به عنوان بنیان‌گذار آموزش و پرورش متمدنی می‌شناسند. وی اعتقاد داشت که فلسفه، مشتی انتزاعات نیست که از ذهنیت محض سرچشمه گرفته باشد بلکه بنیانی اجتماعی دارد، بنابراین نیروی اجتماعی است. فلسفه دیویی به اصالت وسیله موسوم است. در این فلسفه، وجوه و صورت‌های فعالیت‌های انسانی، وسایلی هستند که انسان برای حل مسائل نفسانی و اجتماعی خود برانگیخته است. چون این مسائل همواره در تغییرند، وسایلی که در حل آن‌ها نیز به کار می‌روند باید تغییر کنند. دیویی آموزش از راه تجربه و عمل، به مقتضای احتیاجات، محصل را جانشین روش تعبدی و توسل به حافظه می‌دانست. نوشته‌های دیویی مصداق پیروزی معنا بر سبک است. عبارت‌های آن پیچیده و تکراری است و جمله‌هایش ناهموار و بیانش خشک و سخت است. لیکن زیر این ظاهر ناامید کننده، نه تنها دریایی از تفکرات بنیادی، بلکه گنجینه‌ای از اعتقادات تند نهفته است. به اعتقاد دیویی، وظیفه فلسفه در آینده این است که ذهن انسان‌ها را در مورد تضادها و منازعات زمان خود روشن سازد. هدف این فلسفه آن است که تا آن‌جا که در حیطه امکان انسانی است، به وسیله‌ای برای پرداختن به این تضادها بدل شود. دیویی بر این عقیده بود که کمال، هدف غایی نیست بلکه فرایند مستمر کامل شدن، بالغ گردیدن و تهذیب یافتن، هدف زندگی است. از دیویی آثار متعددی برجای مانده که طرح یک نظریه انتقادی در اخلاق، مطالعاتی در نظریه منطقی، دموکراسی و تعلیم و تربیت، تجربه و طبیعت و در جستجوی یقین از آن جمله است. جان دیویی سرانجام در اول ژوئن 1952م در 93 سالگی درگذشت. (ر.ک: 30 اکتبر)